د محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم ... (خطاطي)

(٤) صفحه

شهادت

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

نمبرمسلسل (١١١٠) سال هژدهم شماره (٧) یکشنبه (١١) حمل ١٣٧٥ هـ ش (١٢) ذي القعده ١٤١٦ هـ ق (٣١) مارج ١٩٩٦ م

دحزب امیر دلغمان ولایت دمرکز په جامع جومات کی لمونځ کوونکو ته وویل :

باید له صبر او استقامت نه کار واخلی او دیوه اسلامی نظام تر ټینګښته خپلی مبارزی ته دوام ورکړی

مهترلام - دوري ١١ مه : دلغمان دولایت هسترګنو خلکو دتیری جمعی لمونځ دورور حکمتیار په امامت اداکړ.

دلغمان ولایت څخه دحزب اسلامي دسکرتریت بری منبع شهادت ته وویل : لکه چي دحزب اسلامي افغانستان امیر ورور حکمتیار دجمعي دلمانځه دادا کولو لپاره دتوموړي ولایت دمرکز جامع جومات ته تشریف یووړلو نو شمیر خلك دهغه داستقبال لپاره ولاړو .

منبع وویل : دلغمان پرښارپانونه پرسیره دتوموړي ولایت قوماندانانو. (٤)مخ

پاکستان افزایش تماسها با کابل را بررسی می کند

سیاستګذاران پاکستانی توسعه روابط میان کابل - اسلام اباد راسفارش می کنند

اختلافات میان پاکستان وایران هنوز باقیست

یکی ازشرایط اسلام آباد برای بهبود روابط با کابل برآورده شده است

اسلام آباد - ١١ حمل : مسئله توسعه تماس هاي موجود باپریزدنت برهان الدین رباني وهمچنان عنوان نکردن پیش شرط هاي ازجانب پاکستان براي مذاکرات بعد بااداره کابل درجلسه بعدي افغان سل مطرح میشود .

به گزارش روزنامه نیوز ،قبلاً اسلام آباد براي هرگونه تماس رسمي بااداره کابل شرط هاي وضع نموده بودیکي اینکه ابتدا حکومت استادرباني نسبت به حوادث سفارتخانه پاکستان درکابل ولت وکوب دیپلومات هاي پاکستاني درآنجا، ص(٤)

ماچاره یی جز جنگ نداریم

نیازي

قندهار - ١٠ حمل : ماچاره اي بجز اقدام نظامي درمقابل اداره کابل نداریم وراه حلي دیگري هم وجودندارد .

عبدالمنان «نیازي » نطاق طالبان درپاسخ به حملات راکتي برشهرکابل واینکه عامل اصلي این حملات کیست ؟ گفت : درگمربنداطراف کابل مستقیماً جنگ آغازنشده وماهنوز به عکس العمل جدي دست نزده ایم ، ماچاره اي بجزجنگ ص(٤)

الهی لارښوونی

حقیقت دادي چي الله پرخلکو باندي ظلم نـه کوي، خلك په خپله په ځان ظلـم کوي . (تن په دې دنیوي ژوندګي مست دي) اوپه کوم ورځ چي الله دوي راپاڅوي نو(همدغه ددنیا ژوند به دوي ته داسي ښکاره شي چي) ته به وایي ددي صرف پوره یوساعت په خپلو منځوکي دپیژندګلوي دپاره څنډیدلي وو.

په واقع کي هغـه کسان سخت نه زیان سره مخامخ شول چي له الله سره یوځاي کیدل یي دروغ وګڼل اوهیڅکله هغوي پرسمه لاره نه وو .

(یونس -٤٤ - ٤٥)

ادامه جنگ بر تعداد معیوبین می افزاید

معیوبین ومعلولین مستحق کمك هرمنبع کمك دهنده اند

پشاور - ١٠ حمل : درسیمینار دو روزه موسسات وادارات خارجي برفراهم نمودن تسهیلات بیشتر براي معیوبین ومعلولین جنگ (١٧) ساله افغانستان تاکید شد .

ورکشاپ دو روزه اداره هم آهنگي امداد براي افغان ها به اشتراك موسسات ص(٤)

مداخله بیگانگان مانع استقرار صلح درافغانستان است

داکترعبدالرحمن

واشنگتن - ١٠ حمل : مانع اصلي استقرارصلح وثبات درافغانستان مداخله بیگانگان بوده که نمي گذارند افغان هاخود شان مشکل خودرا حل نمایند .

این مطلب راداکتر عبدالرحمن وزیر هوانوردي اداره کابل کـه دررأس یك هیئت به امریکا سفرنموده اظهار داشته است. ص(٤)

تشنج درافغانستان به نفع هیچ کشور منطقه نیست

واشنگتن - ١٠ حمل : عمده ترین اشتباهي که پس ازخروج نیروهاي اتحاد شوروي سابق درافغانستان صورت گرفت عدم تشکیل حکومت فراگیر ووسیع البنیاد درافغانستان بوده است.

روزنامـه نیویارك تایز مضموني راتحت عنوان « رنج والم مردم افغانستان بحد نهایي خود رسیده است » به نشررسانیده وازمصاحبه داکتر مونس احمراستاد روابط بین المللي درپوهنتون کراچي پاکستان درارتباط به حل بحران ص(٤)

هندی پوځ دمحصورو کشمیری مجاهدینو په ګډون (٢١) تنه ووژل

دحزب اسلامی ویاند دهندی پوځ دغه عمل په کلکه وغندلو

په وژل شوو افرادو کی دکشمیری مبارزینو یومشر شبیر صدیقی هم شامل دی

په اسلام اباد کی دهندی سفارت په وړاندی خلکو احتجاجی مظاهره وکړه

سرینګر - دحمل ١١ مه : دهند پرځلګروځواکونو پرون په یولړ وحشیانه عملیاتو کي دټول شوي کشمیرمرکزسرینګرته نژدې، دحضرت بل جومات ترڅنګ یوې وداني ته اور ورته کړ اودکشمیري مجاهدینوپه ګډون یې ٢١ تنه په شهادت رسولي دي .

دکشمیر نړیوال آژانس (K.P.I) رپوټ ورکوی په دغه شهیدانو کي دکشمیرد آزادي جبهي دګوند نامتو مشر شبیر صدیقي یودولس کلن هلك اوددري ښځي هم شاملي دي .

دغه منبع رپوټ ورکوي یوه اوني وړاندي دکشمیر دآزادي جبهي مربوط ځوکشمیري مجاهدینو د حضرت بل جومات ته پناه وړې وه چي وروسته له (٤)مخ

ورور حکمتیار دقوماندانانو له یوه هیئت سره وکتل

مهترلام - دوري ١١ مه : پوشمیر جهادي قوماندانانو دحزب اسلامي افغانستان له امیر ورور حکمتیار سره وکتل

دلغمان ولایت څخه دحزب اسلامي سکرتریت شهادت ته وویل په دغه کتنه کي چي دجمعي دورځي په ماسپښین کي ترسره شوه قوماندان زرداد وفریادي، (٤)مخ

مولوی محمدیونس خالص له امریکا غږ رادیو سره په مرکه کی :

مادکابل هیئتونو ته وویل قدرت داسی چاته وسپاری چی سل په سلو کی یا اتیا په سلو کی دښځو او جنګونو مخه ونیسی

ننګرهار - دوري ١١ مه : داسلامي حزب مشر مولوي محمدیونس خالص لـه امریکاغږ راډیوسره دیوې مرکي په ترڅ کي ویلي چي ده تراوسه په جلال آباد کي دریاني داستازوسره څوځلي کتلي دي .

هغه وویل چي ددي لیدنوکتنو په جریان کي هغوي ښېل، ښېل نظرونه څرګند، کړي هغوي درباني لخوا ماته داپیغام هم راوړي ؤ چي دي ته چمتودي چي قدرت ماته انتقال کړي ترڅوبه هیواد کي سوله راشي .

مولوي خالص وویل چي مایه ځواب (٤)مخ

انقلابیون مسلمان لبنانی بر عساکر رژیم صهیونستی حمله نمودند

بیروت - ١١ حمل : انقلابیون مسلمان لبناني روزگذشته به نیروهاي رژیم صهیونستي و مزدوران آنان درجنوب لبنان حمله نمودند .

براساس گزارش خبرگزاري ایران انقلابیون حزب الله لبنان اعلان داشتند که نیروهاي آنان باکارگذاشتن یك بمب قوي درمسیر یك گـزمـه' نیروهاي رژیم ص(٤)

به نوشته هرالد تریبیون :

درسیاست پاکستان درقبال طالبان تغییر احساس می شود

پاکستان نګران قدرت گرفتن حکومت تحت حمایت هند وروسیه درافغانستان می باشد

چنانچه به نظرمیرسد، پاکستان دربرابرنیروهاي طالبان که بیش ازنیمي خاك افغانستان را تحت کنترول خـود دارند، سیاست خودرا تغییرداده وبه سوي سیاستي متمایل شده که هدف آن پایان دادن به جنگ داخلي افغانستان ازطریق مذاکره ومیانجیګري بین تمام گروه هاي درگیراست .

رادیوبي بي سي بـه نقـل از ص(٤)

دبنګله دیش جمهور رئیس، پارلمان او دخالده ضیاء حکومت منحل اعلان کړ

دپخوانی قاضی القضات په مشری موقت حکومت به نوی انتخابات کوی

دتیرو دوو کلونو په موده کی (٢٠٠) تنه وژل شوی دی

ډاکه - دحمل ١١ مه : په بنګلدیش کي تراوسه، کړکیچ اوبحران وروسته ددي هیواد جمهوررئیس عبدالرحمن «بسواس » پارلمان او حکومت رنګ کړي اودیوه موقت حکومت جوړښت یي اعلان کړي دي .

دنړیوالو خبري منابعو درپوټ په اساس موقت حکومت دهمدي کال د مي په میاشت کي ددې زمینه برابروي ترڅوتوپارلماني انتخابات ترسره شي .

رپوټ وایي دبنګلدیش جمهوررئیس عبدالرحمن بسواس ، ددي هیواد پخواني متقاعد قاضي القضات محمد حبیب الرحمن دموقت حکومت د سرپرست په حیث ټاکلي چي هغه به دبې طرفه سلاکاراتو یوه لس کسیزه کمیټه جوړوي ، ترڅو دنوبو انتخاباتو ترسره‌کیدو پوري دهیواد چاري په مخ بوزي .

خبري منابع رپوټ ورکوي د١٩٩٦ میلادي کال څخه راپدیخوا دبنګلدیش په هیوادکي دسیاسي ،کړکیچ اواخ اودوب په ترڅ کي تقریباً ٢٠٠ تنه وژل شوي دي (٤)مخ

اخي انت حرؤوا ، السدود ! رام الله -کرانه ، غربي - پنجشنبه : مامورین امنیتي رژیم اشغالگر صهیونست حدود (٣٦٠) تن از محصلین فلسطیني پوهنتون بزریت را به " اتهام " حمایت از نهضت حماس دستگیر کردند .

اگاهی مهم برای عازمین حج بیت الله

به اطلاع آن عده افغان ها که قصدسفرحج رادارندولي پول مصارف آن رانه پرداخته اند، رسانیده مي شودکه تاروزدوشنبه مورخ ١٣ حمل ١٣٧٥ هـ ش مطابق اول اپریل ١٩٩٦ میلادي به کمیسیون حج شوري عالي هماهنگي مراجع کنند، ازتاریخ فوق الذکربه بعد درخواست هاي حج پذیرفته نه مي شود ،وبراي تحویل پول هیچ نوع عذرپذیرفته نه مي شود، افرادیکه قبلاً پول مصارف این سفرراپرداخته اند طبق هدایت کمیسیون یادشده به مرجع مربوط مراجعه کنند .

آدرس : ایستگاه سپین جومات - سوث کانال رود - عقب ټاون - لب نهر - نزدیك پوهنتون سیدجمال الدین افغان - دفترشوراي عالي هماهنگي - نمبر تیلفون (٨٤٠٥١٣)

دافغانی حجاجو لپاره مهمه خبرتیا

تولوهغوافغانانوته چي حج ته تلل غواړي اوتراوسه یې دمصارفو پیسې ندي سپارلي ،خبروورکول کیږي چي ترراتلونکي دوشنبې د١٣٧٥ هـ ش کال دحمل دمیاشتي دیارلسمي چي د١٩٩٦ میلادي کال داپریل اولي نیټي سره برابره ده ، په پیښور کي دهماهنګي شوري په دفترکي دحج کمیسیون ته مراجعه وکړي . دیورته ذکرشوي نیټي نه وروسته درخواستونه نه اخستل کیږي اوددپیسودجمع کولو دپاره به هیڅ عذرهم نه منل کیږي اوهغو کسانوچي ترمخ یې ددغه سفرد مصارفو پیسې سپارلي ، دتوموړي کمیسیون دهدایت سره سم دي مربوطه مرجع ته مراجعه وکړي

آدرس : دسپین جومات تم ځاي - سوث کانال رود - دټاون شاته دنهرپه غاړه ، دسیدجمال الدین افغان پوهنتون ته څیرمه ،دهماهنګي دعالي شوري دفتر - فون (٨٤٠٥١٣)

بیت الله شریف ته دتلونکو افغانی حجاجو لپاره

زیری

دافغان بیاوډانولو اولوژستیکی خدماتو مؤسسی اراده کړی چی بیت الله شریف ته دتلونکو افغانی حجاجو خدمت وکړی . نو هر هغه افغـان که په هیـواد کی دننه دی او کـه دهجـرت په دیارکی کـولای شی له هغـو ټولو آسانتیاوو څخه په استفادی سره په مناسبه بیه بیت الله شریف ته تشریف یوسی ،چی ددی مؤسسی له خوا برابری شوی دی . اوهیله کووچي د څنډیدو نه د مخنیوی په خاطر ژر تر ژره د ثبت نام لپاره مراجعه وکړي

دیادولو وړبولو چی دسعودی عربستان ویزه په مجانی توګه اجراکیږی . بنا تاسی ته داډ درکول کیږی چی دا مؤسسه به ستاسی ټول اسناد طی مراحل اودسفر چاری په سمه توګه تنظیم کړی . کولای شی د زیاتو معلوماتو لپاره په لاندینی پته ددفتر اداری ته مراجعه وکری

پته : پیښور - یونیورسټی روډ - تهران سټاپ - مراد پلازا لومړی منزل د (ARLO)دفتر

Tel:(843096)

دفاتحی اعلان

مرحوم حاجي اکبرخان مېره، عبدالستار «حاجي» ، ضابط محمدکمال «حاجي» ، دحزب اسلامي دتوحید فرقې قوماندان سیدکمال «حاجي» ، نورمحمد خان «حاجي» اوسیدمحمدخان «حاجي» زامن .

محمدامین «حاجي »، محمد نور «حاجي» ، محمد حکیم «حاجي» ،محمدغني «حاجي » اوتاج الدین «حاجي» دتره زامن . حاجي گل اسلام «حاجي» ، حاجي گل نظیم «حاجي»، رحیم «حاجي» ، حاجي گل محمد خان «حاجي»، نورخان «حاجي»، ملك حبیب جان «حاجي » ،ملااقبال خان «حاجي» اوحاجي نادر «حاجي» دپلار دترهزامن . حاجي لعل بادشاه او داود شاه «حاجي» وروڼه اوخیرمحمد «حاجي »تره ، دقوماندان سیدکمال «حاجي» دموردمړیني له کبله چي جنازه یې پخوا په ځاځیرکي خاورو ته سپارل شوي دوستانوته خبرورکوي چي دتارینه ووفاتحه ددوشنبې په ورځ د١٣٧٥ کال دحمل دمیاشتي په ١٢ نیټه چي داپریل دمیاشتي د٢ نیټي سره سمون خوري، دسهارله ٨ بجو څخه دماسپښین تر١٢ بجو پوري دپیښوربښاردبورد دتاج آباد په محمدي جومات کي اودښځوفاتحه دتاج آباد دمحمدي جومات ترشا ، دوهمه کوڅه ، ددوي په کورکي اخیستل کیږي.

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

شهادت

بیانگرعقاید وآرمانهای حزب اسلامی افغانستان

صاحب امتیاز: حزب اسلامی افغانستان

مؤسس : انجنیرحکمتیار

ناشر : ریاست ارشادوفرهنگ

سرمحرر : محمد نذیره بشارت»

تحت نظر هیئت تحریر

تلیفون : ۲۵۶۳۷۸۹

آدرس پستی : ۱۰۳۶ یونیورستی تاون -پشاور

دحزب اوکابل اداری دمذاکراتوروحیه

دتیری اونی په پای کی چی دحزب امیر ورورحکمتیار دبی بی سی له دری اوپښتوسرویسونوسره کومی مرکی وکړی ،په هغوکی یومهم ټکی داوچی دحزب اوکابل اداری خبری اتری دهیچا په خلاف نه دی، دادهیچادبی برخی کولو اوکمزوری کولوهڅه نه ده ، په خپل منځ کی دچوکیوادامتیازاتو دتبادلی موضوع نه ده،بلکی دامذاکرات اودهغوپه نتیجه کی رامنځ ته کیدونکی احتمالی موافقه به دټولودقانع کولو اودبحران دکلی اواساسی حل په خوا دتلاش اوزیارپوه کړی وی .

ورور «حکمتیار» خورامهم ټکی روښانه کړ. دملت په اذهانوکی ځینی جوړجاړی اوائتلافونه دترخوخاطروپه توګه ثبت دی، طبعاً اوس ولس دهری سیاسی جوړی په باب چی ټول پکی برخه ونلری دشك په سترګه ګوری لکه چی وائی « مارچیچلی، له پړی داریږی»، زموږملت هم «دیوه داسی قوم په توګه چی ځینوائتلافونوپه جګړو واړاو، نفرتونه ئی ورته راوړل ، ورته دانتشار او افتراق سبب شول اودمصیبتونویوه وحشتناکه لړی ئی ورته شروع کړه دنوموړی متل مصداق دی .

کله چی دحزب اوکابل اداری ترمنځ دخبرواترو دپرمختګ خبراوری ،حق لری چی په ذهن کی ئی له ځینو ناوړو سازشونونه پاتی بدمرغه خاطری ورپه یادشی او پوښتنه وکړی چی آیا بوځل بیا دجګړی لپاره یوه نوی جبهه بندی، آیا بوځل بیا دخونړیو معرکو لپاره نوی میدانونه آیا بوځل بیا بواځی په دومره تفاوت دجګړی لښی چی فقط دځینوتوپونو د خولو اوځینو ټوپکودشپیلیواستقامتونه بدل شی، آیاپوځل بیا دمرګونو اوبربادیو ناتاریه دی توپیرچی براځی دجګړو دتودولو په تراتوکی څه الفاظ اونومونه کم وزیات اویاردوبدل شی ؟

داتولی پوښتنی له ولس سره پیداکیږی ، په همدی وجه ده چی دحزب امیر په مناسب وخت کی خورابنه توضیح ورکړه . امیدی چی دورور « حکمتیار» داخبره به دملت لپاره داطمینان فضا رامنځ ته کړی .

واقعاً زموږملت اوهیوادته نورددی زغم ګران دی چی دتاکتیکی ، مقطـعی اوولوته کیږده پل پری کیږده «دروشونو دناوړه نتیجویاردی پورته کړای شی .

دولس حوصله اوددی هیوادشیمه اودمه نوردخواب ورکولو په حالت کی ده . نوریکی داوږدولتهیبرونو دبرداشت کولو هیڅ انرژی پاتی نه ښکاری .

که وضعه په همدی بڼه ادامه وکړی، نه بواځی دستونزو حل ته ملاونه تړله شی، بلکی په نویوصف بندیواوانرژی اخیستو حالات لاپیچلی اوخونړی کړای شی، نولری نه ده چی خدای مکړه دملت دحوصلی اومقاومت دملادماتیدو خرچارازانګی وکړی اوتاریخ دخپلوله لاسه دیوه مجاهداوفاتح قوم دمرګونی سقوط دژړوونکی فاجعی ننداره وکړی .

دملت توقع همداده، لکه چی ورور « حکمتیار» ویلی دحزب اوکابل اداری یاجمعیت ترمنځ خبری اتری اواحتمالی تفاهم دټولو دقناعت لپاره شی، دجګړی دپای ته رسیدو اوسولی دراتلومقدمه شی، دبحران دکلی اواساسی حل کیلی شی اوبالاخره د«جهاد» د«ارمان » اودملت اوهیواد دژغورنی لپاره دیوه عظیم انقلاب بنسټ شی .

جناب مستیری ،

لطفاً دیگر دنبال نخود سیاه نروید!

حامد

هفته، گذشته اعلام گردید که جناب محمود مستیری نماینده، خاص سرمنشی سازمان ملل متحد بمنظور از سرگیری «مأموریت صلح » خـود عنقریب وارد منطقه خواهد گردید.

طبیعی است کـه کشور و مردم افغانستان کـه از چند سال باینسو در عطش صلح میسوزند، از هر ندا و منادی صلح استقبال و حمایت بعمل میآورند. بهمین دلیل بود که وقتی جناب مستیری که زمانی وزیر اموروخارجه، کشور اسلامی تونس نیز بود، به این عهده منصوب گردید، امید به اعاده، صلح در اذهان مردم ما قوت گرفت. بیاد داریم که به اولین سفر جناب مستیری به منطقه امیدهای زیادی بسته شده بود. اما، متأسفانه که مستیری نیز چیزی غیر از یك سراب نبود.

با مروری بر وقایع حدود چهارسال گذشته، به سهولت میتوان دریافت هر باری که جناب مستیری از «سرگیری» مأموریت صلح خود دم زده و یا اعلام کرده است که به منطقه میآید، بعوض اینکه از شدت و وسعت دامنه، جنگ کاسته شود، تنور جنگ داغتر گردیده و عده ای دیگر از هموطنان ما را در کام خود فروبرده است.

اصلاً مستیری از آغاز کار مرتکب اشتباهات عمده ای گردید که اهمیت این اشتباهات و پیامدهای آن، این اطمینان را پدید میآورد که مستیری و سازمان متبوع ایشان در جهت جبران آنها، به اقدامات مناسب و مقتضی متوسل شوند. اما، با کمال تأسف مشاهده میشد هر باری که به منظور «صلحخواهی» و «وساطت» قدم به میدان میگذارد، نه تنها در جهت جبران مافات کاری نمیکرد، کـه به پیچیدگی معضله نیز میافزود. یکی از اشتباهات عمده، وی از همان اول کار اینست که بعوض اینکه بعنوان یك «وسیط»، «میانجی» یا «ثالث بالخیر» و «حکم صادق» وارد عمل شود، بعنوان یك طرف داد سخن داد.

این موضع در همان آغاز، کارنامه، ویرا با تاپه، ناکامی مهمور ساخت.

جناب مستیری اولین ملاقات را با برادر حکمت یار امیر حزب اسلامی در چهار آسیاب بعمل آورد. قبل ازآن وی وقتاً فوقتاً ادعا، میکرد کـه گروههای متحارب و درگیر افغانی هیچ کدام راه حل مشخصی برای نجات کشور از بحران حاکم ندارند. پس از سفر به چهارآسیاب، وی اعلام داشت که حکمت یار فارمولی برای حل مسئله ارائه داشته است.

اگر جناب مستیری در همان زمان، این فارمول را اندکی مورد غور و خوض قرار

> با مروری بر وقایع حدود چهارسال گذشته، به سهولت میتوان دریافت هر باری که جناب مستیری از «سرگیری» مأموریت صلح خود دم زده و یا اعلام کرده است که به منطقه میآید، بعوض اینکه از شدت و وسعت دامنه، جنگ کاسته شود، تنور جنگ داغتر گردیده و عده ای دیگر از هموطنان ما را در کام خود فروبرده است.

میداد، شاید میتوانست فارمول گره گشایی برای حل معضله بیابد. البته منظور ما این نیست که مستیری باید فارمول برادر حکمت یار را صد فیصد میپذیرفت.

وی هر بار اعلام میداشت علاوه بر اینکه گروههای متحارب طرح مشخصی برای حل معضله ارائه نمیکنند، خودش نیز به نمایندگی از سازمان متبوعش طرحی با خود ندارد. لذا، فارمول ارائه شده از جانب برادر حکمت یار میتوانست اقلاً مبنایی برای آغاز کار مثمر برای حل نهایی مسئله باشد. ولی جناب مستیری در ملاقات با نمایندگان یا سران جناحهای متحارب یا درگیر بهمین بسنده میکرد که از آنان تقاضا بعمل آورد که راضی به آغاز مذاکره گردند.

در رابطه با میزان موفقیت و عدم موفقیت «مأموریت صلح» نماینده، سر منشی سازمان ملل، به یاد آوری یك نکته اکتفا، میشود و آن اینکه این جناب حتی تاحال نتوانسته است که اقلاً، اگر نه همه، دو یا سه رهبر گروههای متحارب را پشت میز مذاکره بنشاند.

برادر حکمت یار در چهار آسیاب به جناب مستیری گفته بود که در شرائط کنونی در جهت حل سریع معضله، خاتمه، دائمی جنگ و تشکیل یك حکومت ثابت فوریترین نیاز بشمار میرود.

برادر حکمت یار پیشنهاد کرده بود که نماینده، خاص سازمان ملل متحد، از سران گروههای متحارب و درگیر بخواهد که هر یك لستی از افراد قابل قبول را جهت تشکیل یك حکومت موقت بوی بسپارد. آنگاه کمیسیونی مشتمل بر افراد فوق الذکر تشکیل گردد تا میکانزم متفق علیهی بمنظور انتقال قدرت، ترتیب کنند. باین ترتیب هیچ یك از جناحهای متحارب یا درگیر خود را «خارج» ازین میکانزم بحساب نیاورده، بلکه همه، جناحها و عناصر خواهان حل صادقانه و مسالمت آمیز معضله، به حمایت و دفاع از آن خواهند پرداخت.

اما، مع الاسف که جناب مستیری در جریان کارش، بعوض ترکیز بر دستیابی به راه حلی قابل قبول برای جناحهای متحارب، وقت خود و پول سازمان متبوع

> اگر باری دیگر جـناب مستیری به منطقه اعزام میگردد، و اگـر براستی و صادقانه آرزومند اعـاده، صلح در افغانستان هست، انتظار معقول از وی اینست که ایشان از پروسه، جاری مذاکرات فی مابین حزب اسلامی به نمایندگی از شورایعالی هماهنگی و سران اداره، کابل حمایت بعمل آورده و این پروسه را تقویت کند.

خود را بر پروژه هایی ضایع گرد که جز بدست آوردن مقداری دالر برای دلالان سیاسی، و برای سازمان ملل متحد شهرت ناشایسته، حاصل دیگری نداشت.

اینك باری دیگر، دست اندرکاران امور سازمان ملل متحد اراده کرده اند که جناب مستیری را باری دیگر و همچون گذشته در مأموریت « صلح » روانه، منطقه سازند.

طوریکه گفته شد، در گذشته هر باری که مستیری وارد منطقه گردیده است، جنگ تشدید گردیده و دامنه، آن وسعت یافته است. اگر نتوان مدعی بود که خود مستیری با مأموریت ادامه، درگیری وارد منطقه یا کشور ما گردیده است، شاید بتوان ادعاء کرد که گروههای متحارب یا بدلیل ابراز مخالفت با مأموریت مستیری و یا جهت کسب تفوق و برتری بیشتر بر جانب مقابل و گفتگو با مستیری از یك موقف قویتر، به شدت جنگ و خونریزی افزوده اند.

قطع نظرازینکه کدام یك از تأویلات فوق درست باشد، برای ملت و کشور ما جز تباهی و ویرانی بیشتر، حاصلی نداشته است.

چه کسی میتواند تضمین کند که بازگشت مجدد مستیری به منطقه، جنگ داخلی را در کشور مـا تشدید نکند؟ مسافرتهای مستیری هرگز نوید بخش صلح نبوده است. هیچ دلیلی وجود ندارد که این بار بتوان یا باید و یاشاید که به مأموریت وی امید بست یا اینکه دل خوش کرد.

این بار جناب مستیری در حالی وارد منطقه میگردد که مذاکرات فی مابین حزب اسلامی به نمایندگی از شورای عالی هماهنگی و سران اداره، کابل در جریان است. شواهد و قرائن حاکی از آنند که تا لحظه، نگارش این سطور، برین مذاکرات نتائجی نیز مرتب گردیده که میتوان بر آن حساب کرد.

در ریشه یابی علت یا علل موفقیت نسبی مذاکرات، عمده ترین دلیل این میتواند باشد که پروسه، مذاکرات بین دو جناح فوق الذکر، تا جاییکه ما مطلعیم، یك پروسه، افغانی بوده و کریدت ابتکار آن بسران دو جناح تعلق میگیرد. یعنی بالعکس تلاشهای « صلحجویانه » و «میانجیگرانه»، قبلی، این پروسه بابتکار عناصر «ثالث» یا «مصلح » نه آغازگردیده ونه تداوم یافته است. تجارب گذشته مشعر بر آنست «میانجیگران» و «مصلحین» ازین زمره، در خاتمه، جنگ نمیتوانند کار مفیدی از پیش برند.

اگر باری دیگر جـناب مستیری به منطقه اعزام میگردد، و اگـر براستی و

صفحه (٤)

جلاوطنه ولایتونه

میوند

په پیښورکي دجهاد په اوږدوکي نږدي ټولو تنظیمونو ورته اداري سیستم درلود هرتنظیم - نظامي - مالي - فرهنګي - تنظیم اودعوت اوداسي نوري کمیټي لرلي هرتنظیم ولایتي دفترونه اونمایندګي لرلي - داکه بنه سیستم ژ اوکه بنه نه ژ خو دغه سیستم ټرټولودمخه حزب اسلامي رامنځ ته کړي ژ وروسته چي هرتنظیم جوړیده بیله دي چي ویوهیږي اوخپل فعالیت او ضرورت وسنجوي دحزب اسلامي پـه تقلید ئي همـاغسي کمیټي اودفترونه جوړول اوهماغه اداري سیستم اوتشکیلات بې ټکي پـه ټکي نقلول اوکاپي کړل.

حزب اسلامي - د خپل نشراتي ارګان لومړي ګڼه لاله کمونستي کودتادمخه خپره کړه اوجمعیت وربسي وروسته دمجاهد اقتدا وکړه - حزب دشفق مجله خپره کړه او جمعیت وروسته میثاق خون راویستله دغسي نـورو ګـوندونو اوګوندیو هم .

دهیواد په داخل کي جبهي اوګروپونه هم داوړ - ښوونځي اومدرسي هم دغه ډول وي کله چي حزب دسیدجمال الدین افغان لیـه تاسیس کـړه ، جمعیت وربسي دمجاهد لیسي جنډه پورته کړه . لنډه داچي پـه هرڅه کي حزب اسلامي مخکي ژ جمعیت وربسي ژ اونورتنظیمونه بریه بل پسي پـه هماغه لیکه اوکرښه روان ژ .

دغه سیستم دجهاد ترپایه وچلیده داچي بنه وچلیده کـه نـه بیله خبره ده داسي وچلیده چي په هراتحاد کي به هم همدغسي سیستم همدغـه کمیټي ، دفترونه، نمایندګي او اداري جـوړیدي اووراتیدي که یودوه څله ندي ورانې شوي نو هلته بیا حرکتونه اواتحادونه زیږیدلي دي اونوري اضافي شویدي .

یودوه څـله چي عبوري حکومتونه اعلان شول هلته ایله دومره وشول چي دغه کمیټي په وزارتونواړول شوي، نظامي کمیټه ، دفاع وزارت ، سیاسي دبهرنیو چـارو وزارت ، فرهنګي د اطلاعاتو اوکلتورپاهم دعوت اوارشاد وزارت شو .

خوعبوري حکومتونه له اتحادونوبه و لرترلره دومره ښه چي یوحکومت هم دکوم ګوندیا حکومت په نوم ندي پاتي شوي، که داسي شوي واي لکه له اتحادونونه چي حزبونه جوړشول تراوس به لږ ترلږه دوه عده حکومتونه هم موجود ژ، ورووستي عبوري حکومت چي پنځوشپږوهیوادونوپه رسمیت هم وپیژانده ښه ژ بیایي هم پیښي کلکي نکړي نه بې په ځان پوري خلك وختندل اونه یې هم لکه داوس داستادرباني صاحب غونډي پلمواوحیلوته لاس اوږدکړ . نه یې دستري محکمي جعلي فتوي رامنځ ته کړه نه دقبادي شورا تمدید اونه هم دحل اوعقد دساختګي شوراپه پریکړه یې منګولي ښخي کړي ، بس چي وخت یې پوره او افادیت یې پاي ته ورسید نو دبیځایه ضدضرورت رفـع شـوي بلل کیده .

حال دویلولایق نه دی

خبره ترسیستم پوري وه چي رانه اوږده شوه ، استادرباني ته دغه سیستم دومره ګټوراواغیزمن پا م ته وروغلي وچي اوس اوس دده داسلامي حکومت غلورم کال په پیلیدو دي هم لادغه سیستم ژوندي اوفعال ساتي ، یوي خواته دحکومت اونظام دعوي اواکثونه کوي اوبلي خواته لاتراوسه دهماغه پیښور په زاړه اومتروك تنظیمي سیستم شخوندوهي .

دي اوس هم فضایي جبهي،غونډونه اوفرقي منظوروي ، پدداسي حال کیې چي غونډمشران اوفرقه مشران بې ټول په کابل کي ناست دي اوهغه سیمي چي دغه جبهي غونډونه اوفرقي پکي منظوري شوي یادطالبانوپه لاس کي دي اویاهم دهم غري دشوراپه وړاک کي .

یویله خبره داچي اوس په کابل کي دټول افغانستان ولایتونه اووالیان لکه دجهاد دوختونو ولایتي نمایندګي ئي په کابل کي فعالي دي .

دمثال په تـوګـه نمایندګي ټمبرلك ولایتي قندهار وقایندګي ولایت زابل . نمایندګي ټمبردو ولایـتي کندهار اوهمداسي نور .

اوس په کندهار دطالبانو د هغه ستر مرکزاوپلازمېنې پـه عنوان داستادرباني دکابل پـه محاصره شوي واکمني کي دقایندګي څـه ضرورت اوجوازولري .

که استاد رباني داوايي چي ددغو سیمرواکمني بې لـه لاسه وتلي نو داخو کولي شي چي په نـوم ولایتي دفترونه اوقایندګي جــوړي کــړي، څوتنه پکي لیلیه کړي اولږترلږه خپل هغه احساس اوتنده پري تسکین کړي چي واکمني ئي دمدعي په توګه لري .

وادده مجبوریت دي چي داسي ونکړي توڅه وکړي .

دافغانستان د پولیـو یوه افسرراته کیـسه کړله چي کله داودخان کودتاوکړه نوجنرال عبدالولي بې بندي کړ. هغه ته دژوند ټول وسایل اوارتیاوي برابري وي، وایې چي ده به کله کله خپله دریشي واغوستله په هنداره کي بـه بې وکتل، تکتابي اوداوږو نښانونه بـه بې سم کړل، هغه خولي چي ده به ویل بواځي داهم پرافغانستان حکومت کولي شي پرسرکړه . دجنرالي موزي به بې پسوکړي اوپه کوټه کي به چټك چټك لکـه یو برحال پوځي جـنرال څـوځـواره ولاړواغي اودجنرالي اکثونه به بې تر سره کړل له ځان سره به بې جدي خبري وکړي اوپدي توګه بې له اقتدارنه دمحرومیت هغه زمولیدلي احساس ټکسو را وتـسکیناوه . داهـم کیدي شي چي استادرباني ته دافغانستان دواکمني پرځاي دتنظیم واکمني واره داره وي او ددغي واري له مخي ځان له هغو مناسباتواوزاړه عادت نــه نشـي ګـوښه کولي .

دکابل اوسني سلطنـت هـم دټول افغانستان جغرافیه اونفوس په کابل کي ځابوي اوداګني چي که دهرولایت پنځه پنځه تنه هم دقایندګیوپه نوم پدغو لیلیو کي پراته وي هغه دټول افغانستان او مربوطو ولایتونو اوسیمو قایندګي کولي شي .

خواستاد رباني چي غواړي ټول افغانستان اوټول افغانان په کابل کي ځاي او دچاخبره دګیډي دمزوورانو په توګه ئي له ځان سره برته وساتي فکرنه کوم دده واقتدار هغـه طلباني هـوس خروب کړي

خلورم مخ

چلنجونه اومسؤلیتونه

محمد خلیل

دنجیب دګوداګي حکومت لـه ماتي اودمجاهدینودبریالیتوب نـه وروسته چي دافغانستان مسلمان ملت له کومي ناآرامي ، بدامني، بې اعتمادي، بې عدالتي خانه جنګي اوبهرنیو مداخلوسره مخامخ دي، کیداي شي چي لدي نه مخکي دومره بدي اوترخي ورځي ئی نـه وي لیدلي، داڅکه چي افغانانودتل لپاره ددښمنو یرغلګرد قراوسره نـه ستومانه کیدونکي جهـاد خوکړیدي لیکن په داخلي کـچ پچپلو منځونوکي دومره سره لري نه وو تللي چي هرڅه ئي په داو لګیدلي وي، اګرکه واړه واړه جنګونه اوکشمکشونه دااقتداریه سرمنځ ته راغلي لیکن دیرمختصراوکم وخت ئي دیرتیولي دي، په هغه وخت نه دومره پرمانه پرمخ تللي وسلي وي اونه چاپونه ماینونه اونوري مهلکي وسلي پیژندلي. لنډه داچي افغانستان په تازه وختونوکي دداسي چلنجونوسره مخامخ دي چي که په وخت ئي علاج اوغور ونشي نوخداي مکړه دزرګـونو کلونو تاریخي هیواد به مونږ خپل لاس بایللي او ویاړلي افغاني فخریه موله لاسه ورکړي وي بې له شکه چي افغانستان ددېرو لویولویو چیلنجونو سـره مخامخ دي اوهرپادرده اوپاخشیره افغان پدي فکرکي دي چي ګـران هیوادپه له دغوچیلنجونو اودکړاوونوله ګرداب څخه څنګه ووېستلي شي، کوم مسیحابه پیداشي چي افغانستان دامن ، ورورګلوي اوهمدردي په ښکلي بڼ بدل کړي، حقیقت دادي چي نن سبابه هغه شخصیتونه دملت په زړه کي دمحمودغزنوي ، احمدشاه ابدالي او .... په څېر محبوبیت اوالقاب پیداکړي چي دخپل ګران هیواد دپایللي وقار دلاسته راوړلو اودامن دقیام لپاره ، خپل ژوند وقف کړي ، خپل ټول عناد ضداونفساني غوښتني دافغانسـتان د مـسلمان ملت دتولنیزو ګټو پـه وړاندي قربان کړي داسلامي حکومت د قـیام اودشهیدانو دارمانونو دتحقق بیرغ اوچت کړي،(دملت په نظرکي هغـه څوك ملي قهرمان اوهیرودي چي دیرغلګرو په خلاف دجهاد په میدان کي دملت قیادت په لاس کي واخلي خودهیواد دښیګڼي امن اوخوشالي په خاطر له هرډول لوټي ، ځان غوښتني اوذاتي ګټوڅخه په کلکه ډډه وکړي، عفوه ، درګـذري، ایثـار، محبت اودورورولي احساس دده په رګونوکي ځاي نیولي وي حقیقت هم همدادي چي دولس زړونه هغه سیاسي مشران

> دملت په نظرکي هغـه څوك ملي قهرمان اوهیرودي چي دیرغلګرو په خلاف دجهاد په میدان کي دملت قیادت په لاس کي واخلي خودهیواد دښیګڼي امن اوخوشالي په خاطر له هرډول لوټي ، ځان غوښتني اوذاتي ګټوڅخه په کلکه ډډه وکړي، عفوه ، درګـذري، ایثـار، محبت اودورورولي احساس دده په رګونوکي ځاي نیولي وي حقیقت هم همدادي چي دولس زړونه هغه سیاسي مشران تسخیرولي شي چي دملت لپاره ئي په زړه کي دامن ، ورورولي، همدردي، ایثار، ترقي اوخوشالي جذبه په څپو وي

تسخیرولي شي چي دملت لپاره ئي په زړه کي دامن ، ورورولي، همدردي، ایثار، ترقي اوخوشالي جذبه په څپو وي ، په عملي دګرکي هم دده له کردار، عمل، ګفتار،اخلاص اوقرباني څخه وګري متاثره اوپه زړونوکي ئي ځاي نیولي وي، متل دي چي په زور کلي نه کیږي، هرڅوك دزور جبراوتشدد لـه لاري دخپل ولس تسخیرول غواړي هغـه یوناکام، ناپوه اوجاهل سیاسـت مداردي، هغه نه بواځي خپل ځان له تباهي سره مخامخ کوي بلکي دملت استحکام اوترقي ته هم نقصان رسوي «دافغانستان څلورکلنه تجربه زمونږ په وړاندي شکاره اوژوندي ثبوت دي چي له نقصان تباهي، آه ، فریاد، سلګي، لوږه، تنده، فقر، جهالت ، بې امني او ورورووژني نه پرته بل هیڅ څه ئي په ارمغان کي ندي راوړي، دننه په هیواد کي هم ولس له نـــه بیانیدونکي روحي اوجسماني پریشانیوسره اخته دي اوبه بهرني هیوادوکي مهاجر هم زیاتره دغم اوپریشاني په تال کي ژانګي اوله عصبي تکلیفونوسره مخامخ دي، خلك وریاندي ملنډي وهي اودحقارت په نظرورته ګوري، دیوافغان ژوند اووقار ورته هیڅ قدراوقیمت نلري، الله حاضردي چي ماداسي خبري هم آوریدلي دي چي دافغان لپاره ئي دغلونسبت کیږدي اوویلي دي چي افغان هسي بوبې ارزښته اوبې مقصده ولس دي، سرئي هم بایلود، مال هم ، عزت ئي هم بایلود اوآزادي ئي هم ، لګیادي پخپلو منځونوکي یودبل مري ، غوڅوي ، بواځي دوه شیان ددوي دژوند مقصددي یوه ګیډه اوبله ښځه دځناورو په شان ددنیا له ترقي اوتیکنالوجي نه بالکل بې خبره دي، نه ننګ پیژني نه غیرت ، نه قومي وقار پیژني اونه تمدن اواسلام «داطمني اومسخري پس له هغې ورځي نه شروع شوي چي افغاني قیادتونه پخپلوکي لاس اوګریوان شول، دخپل هیواد دبیاوداتولو اوکړیدلي مسلمان ولس دهوسایني اوخوشحالي پرځاي اقتدارته درسیدو لپاره ناروا اوغلطي لاري استعمالي کړي، هغه ګټلي افتخارات، عزت اوهمدردي ئي لـه لاسه ووت چي دجهاد په وخت کي د مسلماتانوپه شمول ټولي دنیا دافغانستان له مجاهد ملت سره درلود، نن افغانستان په داخلي اوخارجي میـدان کـي دسلګـرنو بوګنورنکو او غمجنوونکو چیلنجونه سره مخامخ دي اودهرمسلمان له زړه نه دوینو ځاځکي

خلورم مخ

چې کشور دافغانانو معطر کا
دهربیت مصراع مې زلفې د خوبان کړي

رحمان بابا

دزړه خواله

پښتوادب دغني خان دلیونی فلسفي ،په بیلتون داسې خپېږه پرمخ وخوره ، چې خدای خبرد دې مخ په سورګیدو به هغه سل نور مخونه همداسې خوږیږي اوګه به ددې اولس دیاز له ځالي کوم بل باز داسې والوځي . چې ددې خوږمخ درد پرې هیر شي ؟

وایې چې دانسان ژوند دمرګ امانت وي ، غني هم انسان و او مرګ هغه هم پتمن مرګ دانسان وقار ضامن وي ، دیوانسان په توګه خو دغني مرګ د هغه حق و ، خو څومره چې خبره دغني دفن اوهنر په ارزښت پورې ده ، نو پښتانه متل کوي چې

میږه مړ کړه ، میراثه یې مه وژنه .

دهنرمن مرګ دهغه دمیراثي (هنر) دژوند پیل دی.

پښتني ټولنې ته به دغني دهنرارزښت ترهغه وخته جوت وي ، چې تر څو دهغه دغه هنري تشه ډکه شوې نه وي.

دغني خان د اندود (طرزفکر) په باب به له ډېرو هغو سره ډېرې پوښتني راولاړې وي ، چې د غني دشاعرۍ انځور پواځي دالفاظو پرکښیده وینې .

خوزه دځینو لنهاکو اولندپارو دوادبینې لپاره پره دغني لیون« (کلیات) باندې د " پوځوخبري" دلیکونکي ښاغلي مظفرشاه اپریدي دا نظر پسنده بولم چې وایې :

« غني بابا دخدای سره دمینې یوه نوې لار موندلې ده ، ډېر خلق ددوی په دې نوي لار نه پوهیږي ، زموږ په خیال غني بابا یو صوفي دی . کیدی شي ، چې دوی دې باندې خفه شي .

ولې چې دوی ته غواړي چې د دوی تعریف دې وکړی شي ، خو دایوحقیقت د ی.

...

نورڅه ځکه نه وایم . چې :

دهر چا خپله خپله خوښه .

لمانځنه

؟

غني

په دې زړه کې مې پټ پروت

پرتصویردې دجانان

داسې حسن عجیبه دی

چې یې نه کیږي بیان

دهرچادسترګو پټ دی

خوښکارېږي هرزمان

مظلوم ملت

خوشحال تسل ښیوه وال

داافغان مظلوم ملت دي چې په سرولمبو سوزیږي

داددي خاوري ځلمیان دي،داجل سره لوبیږي

دي هیوادکي خوشي نشته،که دخلکونصیب خواردي

خندانه راځي پرشونډو، غم پرنوي غم بدلیږي

څه په خرته بې محشردي،څه ناخوالي داغبارو

چاته زوروماتم ملګري، څوک په نوي دردږیږي

هم دیل وطن په غیږکي ،داخواران دي ناامیده

آخروپوښتي تري خلکو، دوي په څه دومره دردیږي؟

ددوي هیلي خاوري شوي باپوره تراوسه ندي

چې یې ترمي،ترمي اوښکي،په خبرن ګریوان څڅیږي

دبې وزلوړچي شرندي،دخواراتوزیره ګونه

لږيې حال ته نظروکړي، ولي دوي دومره کړیږي؟

راشي غوښي دي ملت،آخرڅه درڅخه غواړي

دیراغیاروځوروولي، بس دي نوربه ځوځو ریږي

څوك به پورته کړي دازړونه،څوك به وچي دالیمي کړي

امیدلاري ورته څاري، داکاروان کله رسیږي ؟

څوبه زړونه مروروي، څوبه داهیوادویجاړوي

ورکړي یوبل ته لاسونه، ګوري دافرصت تیریږي

داوطن سترګي په لاردي، دزخمونودرمل غواړي

داوردوموددوتېي دي، بس دي دابه هم رغیږي

متي ونغاړه اې ځوانه !، ځان ستومانه په خدمت کړه

که وتسل » تري صدقه شي، پدي ډیارېه تل یادیږي

له پسرلي نه ګیله

بیه شوه چې راغلي وه وعده ماسره ستاګلونه

دتوروشپو تیپوتیارو دړون ساګلونه

اوس که دغزولن ستاپه سروګلوښونویښم

هلته مې ښارکې دیوالونه په سرووښو ویښم

نن وفاپه ځاي جفادځینو ځینوویښم

دوینوخال نن په تندي دماجینوویښم

زموږ محفل کې اوس خاموش دي دخنداګلونه

دتوروشپوتپو تیارو دړون ساګلونه

تاپه تحفه کې راته راوړل دغاړول ګلونه

ستاپه خاطرمې په لمه کې کرل ړول ګلونه

ورنه جدامې کړل دخپل زړګي په ړول ګلونه

کړل مې رقیب ته وریه غاړه لکه پسول ګلونه

ماته ئې غوښتي ستاپه مینه دبیدیاګلونه

دتوروشپو تپو تیارودرون ساګلونه

ماخوبل چې زه به ئې سبل نن دکمځوړکړم

ګشت وګلاریه دخپل ښار خپلوکوځووکړمه

څوکیداري به دخپل ښار دانګوروکړمه

یوه پرده به ئې مقابل کې دپردووکړمه

ستاپه وعده ئې قبول نکړل دحیاګلونه

دتوروشپو تپو تیارودړون ساګلونه

پرېږده رحمانه رقابت دخپل رقیبه سره

شرېه وعده کې برخلاف له تاغریبه سره

نه ئې ددوستي اړیکي شته ستاله قریبه سره

نه به ئې څه کړي نورتوروخط له قلیرجیبه سره

هم ئې په تخنګ کې دغمازشته دجفاګلونه

دتوروشپو تپوتیارودړون ساګلونه

عبدالرحمن نه کیږي ... حمړ

د ادب وږمې

چلوونکی: محمدآصف (صمیم)

دشعر اوشاعرۍ درې شکلونه

۲- بزمي شعر

بزمي اشعار په عمومي توګه سره د ښکلا ، عشق او قلبي وارداتو سرهارېکي لري . په هغوکې دجانان غم هم وي اود دوران اوزمانې د غم څرك هم . په دې ډول اشعارو کې کله کله د دوران اوزمانې غم ذاتي اوشخص غم جوړیږي ، دغه ذاتي غم حتی دومره پکېنې خپریږي چې حتی د دوران اوزمانې دغم څخه دهغه بیلتون دیرسخت وي.

بالګدیونې نومې اروپایي نقاد د بزمي اشعارو د پیژندنې په لړ کې وایي چې : « د بزمي اشعارو هر نظم یومرکزي خیال ، احساس او پیښې خواته اشاري کوي » په هغه کې بالګد یونې نومې بیانیه حکایه وي ، ناصحانه او ډوګیز نظمونه شامل کړل . ولې آزاد نظم یې دبزمي اشعارو په فهرست کې وانه ووست . دا ځکه چې دده په فکریه آزاد نظم کې دغنایي عنصر کمی وي . په بزمي اشعارو کې شکل او مواد دواړه پوره تاثیر کوي .

په بزمي اشعارو کې دمینې اومحبت سندرې هم ویل کیږي اودوطن دوستي راګ هم غږول کیږي، دلته انسان دخوشحالۍ سره هم غاړه غړۍ کیږي اود غم ، دوك او درد څخه هم متاثر کیږي، اودزړه حرکت وورسره شامل کوي . دلته دجذباتو بشپړه ځرګندونه کیږي . دا ځکه چې داخلي احساسات دبزمي اشعارو سرمایه ده .

په دې ډول اشعارو کې موږ ته خپل درد ، غم اوخوشحالي په نظرراځي . شاعر دخپل ژوند تجربې په ډېره ښکلې توګه سره دخپل شخصیت جز ګرزوي ، اود بزمي شاعرۍ په ذریعه دهغو بشپړه ځرګندونه کوي . دهغه په جورښت کې دشاعر د جذباتو اواحساساتو ډیر زیات دخالت وي .بزمي شاعري بوازې دخوشحالي دنغمو دپاره اختصاص کول سخته غلطي ده . د همدې کبله باید د غم اودرد دوارداتو اظهار هم باید د بزمیه په ذریعه وشي . دبزمي شاعري بوخصوصیت دادی چې هغه دهر هیواد اوهرې ژبې سره په خپل ځان کې بدلون موندلی اودغه بدلون د ژبې اوهیواد سره په ځنګ کې دقومونو دمزاج اوتولنیز عمل اوکردار سره سم پیدا کیږي . په دې توګه سره وینو چې دهرهیواد دبزمي شاعرۍ پرمختګ خپل اوځانګړی وي . دغه پرمختګ دومره ځانګړی ځانګړي وي چې په ځرګنده توګه دهغوی ترمنځ کوم اړیکي نه لیدل کیږي دا ځکه چې د هغوی لري په حمد ، ثنا ، نعت ، قومي ، ملي ترانې ، سندرې ،غزلې اوداسې نورو غیرونو باندې جاري وي . بزمي شاعري اَن لا هغه وخت پیل شوې وه چې انسانانو لا لیکل اولوستل نه وو پیل کړي.

۳- تمثیلي شاعري :

په تمثیلي نظم کې مکالمې اوخبرې اترې وي، دلته دشعر شاعرۍ اړیکې دیوه بل هنر سره کلکیږي، دغه هنر ته ډرامه وایي .دهغه نه هدف اومقصد دادي چې د سټیج پرمخ دتماشې او ننداري په توګه وښودل شي. دلته منظري داسې بدلیږي لکه چې په سټیج باندې بدلیږي ، دلیکونکي مقصد داوي چې دسټیج پر مخ وښودل شي . ځرنګه چې نثر ورونسته را پیدا شو ، نو انسان په لومړي سرکې غوښتل چې خپل جذبات او احساسات دشاعرۍ په ذریعه وړاندې کړي . ولې کله چې ادبیاتو ته د ډرامې لیکنې خیال اوفکر پیدا شو . نو هغوی دنثر په ځاي شعر ته متوجه کړه اودهغه څخه یې په دې برخه کې مرسته وغوښته . دهمدې کبله دنړۍ تر ټولو غوره ادب تاسو دمنظومو ډرامو په توګه مومې . دغه روایت تردېره وخته پورې دخلکو ترمنځ منلي و چې دشکسپیر ځینې ډرامې په نثر هم دي . ولې دغه په نثر ډرامې داشرافو دپاره نه وي . ځکه اشرافو په نظم سره خبرې اترې اومکالمې خوښولي . په نثر سره مکالمه اوخبرې اترې د دوي په نزد غیر مهذبي اوډېرې معمولي بریښیدې . په دې برسیره اکثالي داسې په سنسکریت ژبه سره بهترینې ډرامې ولیکلې . دده مشهوره ډرامه (شکنتلا) دنړۍ د یو څو مشهورو ترینو ډرامو په لړ کې شمیرل کیږي . دکالیداس په دغه لیکنه کې طبقاتي فرق ځرګندیږي . کالیداس دغه ډرامه ځکه په سنسکرت ژبه ولیکله چې هلته برهمنانو اودبولتي نورو معززو اواشرافو په سنسکرت ژبه خبرې کولې ، اوشعرونه به یې لیکل کیدل . ولې عامو خلکو اواولسونو په پراکرت خبرې کولې. په کالي داس برسیره نورو سنسکرت لیکونکو هم په همدغه لاره اوکړنه تګ کاوه .

اوس دتمثیلي یادرامائي نظمونو رواج ډېر لږ شوی دي داځکه چې عادي اوعام ژوند په نثرسره روان دي . له همدې کبله دانساني شخصیت انځور کښونکو ډرامه لیکونکو خپلې اړیکې دنثر خواته متمایلې کړلې.اوس اکثره ډرامې دنظم په ځاي په نثرسره کښل کیږي

کتابونه دریابونه

سپینې پاڼې

داپاڼې د پښتو د ښې شاعرۍ اولکیوالې محترمې پروین فیض زاده ملال دهغو اوبلنو سترګو انځورد ی، چې دا ډېرو ، توخو ، کړکو ، نفرینو ، تندي او ژړانده تصویرونو د هیواد پرېده ورځ سرې دي .

پروین ملال دېوې شاعرۍ په توګه کله دخپل ګټو اوکنډواله هیواد اولا لهانده اوسرېداله هیوادوالو پرحال په " تبجنه سپوږمۍ " کې ژاړي څوکله بیا د شعر ژبه دخپل رنځېدلي اولس دفریاد اوږوولو لپاره پسنده نه ګڼي ، نود هنري نثرد مثلي ژاړو(لندي کیسي) په تیره تشتر د اولس دغه ځپلي دانه ځېرل غواړي.

دمیرمن پروین هغه سپینې پاڼې کتاب دتېر کال په سلواغه کې دناهید کتاب خپرولو موسسې له خوا خپور شوی دی . پرکتاب باندې دپښتو دنوماند کیسه لیکونکي اوکره کتونکي ښاغلي طاهرا پریدي ،ښاغلي بریالي باجوړي او پخپله دلیکوالې لیکنې شوي دي.

د سپینو پاڼو دځوارلسو لنډوکیسو په لوستو سره تاسې دخپل رنځور اولس پرېده ورځ تورې شوې اوښکې له ورایه لیدلای شې.

دخوشحال ملغلرې

دا خاورې نه دي چې موږ پرې ځونه ګوره له کومو خاوورېه ګډشو

دخیال ځلمي دي ، ګل ګونې جونه په هرزمان دي دمرګ پیچونه

***

حق دخپلوی دخپل په زړه کړه په هرسلوك چې پردې خپلیږي

که هرڅو پدکا وورسره ښه کړه سلوك هم هغسې ورسره وکړه

***

څوك چې تو انګرښې په قناعت سره حرص دیرشوم دی ، حریص محروم دی

اقبال یې نشته په روایت سره نظر که وکړې په حدیث ایت سره

***

جفا دخلکو هرګوره ډېره شوه که آدم زاد یې خوی دادم راوړه

که څوك ښکځاکاورته دعاوکړه غمجن چې وویني باندې ژړا وکړه

***

داسې ګلونه ګوره خوشاله لکه چې ګل دي هسې ستاعمردي

ګوره چې څه شي تریله کاله راشه خبرشه له دې مثاله

***

دین ، چې خالي شي له ښه یقینه چاداخبره څه ښه ویلې ده

کفر بهتردې تر هغه دینه ماته لیدلې ده ناقصه مینه

***

زېه دردمندکړه یې دردان واړه خوشحاله ملك له بې دردو ولك شو

چې واړه ژاړي زما په غاړه دردمند په نورو ملکونو غواړه

«اجمل یوسفزی»

خدایه دغم ګلونه

څومره راټم شو دلته

دژوند پسرلي وختونه

هرچاته غم شودلته

دتیاتاروخاوندان

له کومه سم شودلته

دستاره سترابدالي

ولي راخم شو دلته

داهرسور سترګي دریغه

زوي دآدم (ع) شودلته

آدا لورحیثیت دآریان

ولي راکم شو دلته

پشي دوینوچینې

جوي زم، زم شو دلته

خاونده واخله خپل غځ

ورك موتوزغم شو دلته

۱۳۷٤/۱۱/٤

جلالکوټ

دغونچي د رباط ور په واکیدو دی
قافله درنګ وبو دورمي سباشو

شیدا

ادبي عیادت

دژړه کال مهي یوه ورځ پاتې وه ، دسه شنبې دسهار ۸٫۳۰ بجې به وې ، چې زه

او زما شاعر ملګرې فضل ولي ناګار دخپل یوه کشر په لارښوونه له ادې نه للمی ته دیوه حقدار فاضل سپین ږيرې اود ګڼو چاپي اوناچاپه اثاروڅښتن عالم لیکوال ، ژورنالست او ژړ جواپي اودخپل وخت خندونکي شاعر محترم غلام رحمن جرارلیدو اوعیادت ته لاړو، هغه د خپلې تږیدلې باغچې پیشا وې ته په یوه کټ کې دپوښتنې په اسره بې اسرې ۸۵کلن بوډا مو په داسې حال کې ولید ، چې همدا موږ ولید ، خوموږې ونه لیدای شو ، تر روغبړ او پیژند ګلوي وروسته یې راته ډېرې تاویلي ، دیني ، علمي اوادبي خبرې په یوه ساه وکړې ، هغه په خبرو کې ساوي ژ ، خوزه ورته ځکه په یوه ساه وایم ، چې په رنځوري اودې عمر کیني دومره خبرې له چاسره نه وي کړې .

خو خدای خبر پر موږ ولې دومره ولوريد ، چې . هغه څه یې هم موږ دواړو ته دالي کړل، چې تردې وخته یې لکه همدا موږ ته چې د خوړلاس غوندې ساتلي وو. موږ دواړو دهغه هغه قدرمنه دالي په مینه ومنله . وروسته موږ دهغه له حساسي حافظې نه په ګټه اخیستو سره ترې دغه لاندې یو دوه منظومې پیلګې هم ژړ ژړ راتګرلو کړې ، چې دادې خپل درانه لوستوال هم دقدرمن صاحب له هنر نه په ترخولي کړې خو ته کې رامنګري کړو .

چې له موږ سره دهغو منظوموبیلګو دشکل اومحتوي پر پخلي اعتراف وکړي .

رایس کړه آینه په لاس کي ، ومی لیده ځان پکي

بل څه راته جوړ وو، ساوته لیده انسان پکي

تلمه تلمه تلمه آینه شرنګ په ځمکه پریوته

پیوته و، نه دوه وو، ما وته شمیرل پرتان پکي

***

زه یو ځانګکی دیاران وم راګوزار شوم له آسمانه

له آسمانه لږ څه ټیټ وه ددې غره په سرتکر شوم

زه یواځې ځانګکی نه وم . تسورملګری راپسې وو

یوسیلاب له مانه جوړ شو، په دې غرونو کې راسرشوم

نه څوك مخې ته راتلای شو ،نه مخ اووم له چانه

ګړنګو ته دې غورځیږي ،تابه ویل چې سکندرشوم

خوچې سس ته راکوزشوم . په یوسېین مې نظرتېلي

دمیني په زورروان دی ، زړي ترڅنګه همسفر شوم

چېرته وم او چېرته راغلم ،چېرته څم ، مرام مې څه و؟

داآرزومسې شوه تسرسره ،چې یوځ دمستدرشوم

هغه ځانګکي دغره نه یم ، اوس درباب راته وایه شهي

چې کښتي کړم ډېرې ډېرې ، دتهنګ هغه شهپرشوم

د جرارصاحب دهنر دتلپاتېتې اوښتن ژوند په هیله .

غزل

غني

هلته پسار نه ورنژدې شوم چې دیباره شومه لرې

هلته یې پیوه شوم په خبرو چې یې نه اووم خبرې

چې ملګ شومه جانانه خزانه مې و منډله

پنه زړګي کي مي پرتي وي ښکلي ښکلي ملغلرې

چې مي ګل - پستان ټریان که نوره ګل بستان مالك شوم

چل مې هغه ډېر زده کړه

چې مې وسولي دزې

درنازیری

ماته مې یودوست کیسه کوله چې که دکابل په سخت ژمي کې به دی بوخولرګي په غېږکې نیولې وو، نوبختې اخستې ماشومان به دې په خوا کې ودریدل اولرزیدلو جامېه ئې درنه پوښتنه وکړه «کاکا! این رااز کجاګرفتي، سیرچندګرفتی ؟» . په کابل کې به بختورهغه وچې ډېر زاړه بوټان به ئې درلودل اوکومه نیمه به یې پرې ګرمولای شوه ، البته دصاحبانو او میلیاردرانو خبره بیله ده .

کابل ددنیاپواځنی پایتخت دی چې دشپې تیاري په ډیوروڼاکوي، حال داچې پرې دخپرې تیارې دخپرلوليپاره ډیروښتورڼاګانو ته ضرورت دی. په کابل کې ګرویونه ځوږند دي خوړیاپکې نشته ځکه چې درڼا تولیدونکي یخ اوګرم تارونه سره شلیدلي دي پاوو . اوچې دغه تارونه لرغوندي سره ورنژدې شول نودکابل په تپه تیاره کې درناڅرك وشو، لاځوتارونه اولاپنونه پووه نه دي ترل شوي، لاځوګرمواویخو تارونو داپوره درك کړې نه ده چې ددوی په یو والي اونژدې والي کې دی پدمرغه اولس ته دڅومره رڼاګانو زیرې پټ پراته دي، اوکه چیرته دغه وشوه نوبیا به دنیا ووینې چې دافغانانو پایتخت هم درڼا خاوند شوې دی او داسې نه وه چې ددې ګڼي له رڼاسره حساسیت درلود اود ګونګې په شان ئې تیارې خوښې وې ، خوخبره داوه چې غمازانو یخ اوګرم تارونه سره شلولي وو، نه ئې پرېښودل چې رڼاجوړه اوتیاري له مینځه یوسي اوبه دغه جوړه شوې تیاره کې دملت هرغم تالا ترغي شول،قتل اوداکوېري مسلط اودګاوتوپهانو نیشونه ورته ډېر خراب شول . له ګرمو او یخو تارونو ئې هم څرمنې وویستې اولوڅ لغړلي ودرول ، ددوه پیسونې کړل اودکباړپه نرخ ئې بازارته عرضه کړل، دادهغوی جزا وه ځکه چې رڼایې ورکولې شوه خووږیې نکړه نوبې په خپل لاس دراخپرې کړې تیاری مزه وڅکله .

خواوس هم لاناوخته نه دی اوتیاره دومره درنه اوپخه شوې نه ده چې دیخواوګرموتارونو دیووالي رڼایي، خپه دملت له سینې پورته نکړای شي.

داپیل دې اودېر مبارك اودېر زیرومل پیل دی، کال نوی دی، شپې اوتیاري دې هم خدای (ج) پای ته ورسوي اوزموږ له برخلیك نه دې یې خدای (ج) لمنې ټولې کړي دکابل په څوټیارو ځپلو کورونو کې راغلې رڼایېې چې داځل به زموږ هیلې بېځایه نه وي . که خدای (ج) پرې رضاشوی و تولکه چې یخ اوګرم تارونو دامنلې اوپوهدلې دې چې نورېې لیرې والې دناپوهۍ معنی لري، یواځې یخ اوپاګرم ددې ملت رنځونه نشي دواکولی، دواړو ته ضرورت دی اوڅوك به له دې سترګې پټې کړي چې حزب اوجمعیت له دې ګرموالي اویخوالي نه ډېرښه برخمن دي .

نبوي لاربووني

له حضرت ابوهريرة (رض)نه روايت دي چي پورونديسي (ابن ام مكتوم) حضور(ص) ته راغلو عرض يي وكړ ، زماسره څوك كمك كوونكي نشته چي جومات ته مي راولي. نو حضور(ص) ته ئي عرض وكړچي په كوركي دلمونځ كولو اجازه وركړي. حضور(ص) اجازت وركړ . چي واپس شوبيا يي راوبللوورته يي وويل : دآذان آواز (په كوركي) اوري . هغه وويل ، بلي حضور(ص) وفرمايل : بيا په نداعمل كوه (يعني ضروررائحه)

(مسلم شريف)

بسم الله الرحمن الرحيم

شهادت

ارګان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

نمبرمسلسل (۱۱۱۰) سال هژدهم يكشنبه (۱۱) حمل ۱۳۷۵

قيمت يك شماره (۳۰۰) افغاني ۳ روپيه

احكام دين خودرابياموزيم

۱٤ – تسليم كامل

وقرباني دراصل بيانگر اين حقيقت است ،كه جان ومال وهمه چيزمؤمن فقط براي قرباني درراه خدا(جل جلاله) است، باحواله كردن خويش بخدا(جل جلاله) ،كه همراه باشعورواحساس باشد، آن نمازي كه خوانده مي شود، يقيناً نمازاست وبرهمه پهلوهاي زندگي انسان اثرات خودرامیگذارد ، زيرا از يكطرف انسان نسبت به اعمال بدوناپسنديده نهايت حساس ميگردد، وازطرف ديگردرعلاقه واشتياق به نيكو كاري، بمدارج عالي خيرخواهي راه يافته ونسبت به آن حريص ميگردد. جهت اينكه نماز رابصورت كامل وهمه جانبه آن ادا نمايد وهمچنين براي اينكه نمازخويش رانمازواقعي گردانيده باشد سيزده شرط ارائه شده قبلي راعملي ميدارد وعلاوه برآن ضروري ميداندكه درانجام نمازتهجد و باقيّ نوافل واذكارواورادمسنون كوتاهي نورزد . ودرخلوت باخودمحاسبه كرده وبانهايت گريه وزاري دست دعا بسوي خدا(ج) بالا نموده وخودرا به دعا ونيايش عادت ميدهد .

دختيځو ولايتونو علمي شورا غونډه وكړه

غونډی په اجتماع کی دفجايعو اوفسادونو دمخنيوی په باب لازم تدابيرونيول

جلال آباد – دوري ۱۱ مه :

دختيځو ولايتونوعلمي شورا تيره ورځ په جلال آباد كي دنوموړي شورا په دفتركي غونډه وكړه .

دشهادت خبريال دنوموړي ولايت څخه ريوټ راكوي دالغونډه دنوموړي شورا درئيس مولوي فضل هادي شينواري ترمشري لاندي پيل شوي .

په ريوټ كي ويل شوي چي په دي غونډه كي دختيځو ولايتونو دعلمي شورا پرمسئولينوبرسيره دجلال آباد دښار دجامع جوماتونو خطيبانوهم برخه اخيستي وه .

خبريال ليكي دغونډي په ورروستي برخه كي دنوموړي شورا دمرستيال قيام الدين كشاف لخوابوپريكړه ليك ولوستل شو . په دغه پريكړه ليك كي دمحلي شوراګانودجوړيدو او ددريو ورځوپه دننه دننه كي ددغه شوراګانودعملي اقداماتو په باب مفصلي خبري وشوي .

په پريكړه ليك كي داهم راغلي چي دننګرهار په ولايت كي به دفساد، ظلم اومنكراتو دمخنيوي په برخه كي به دعلمي شورا فيصلي عملاً تطبيقيږي اودجهادي شورا لخوابه دهغي ملاتړ كيږي .

انقلابيون مسلمان

صهيونستي درمنطقه' سجدرجنوب لبنان تلفات وخساراتي به آنان وارد نمودند .

قرار اين گزارش اين حمله يك هفته بعداز آخرين ضربه ئي كه ازسوي حزب الله لبنان برنيروهاي رژيم صهيونستي وارد آمد صورت گرفت .

سيدحسن نصرالله دبيركل حزب الله لبنان حمله هاي جديد انقلابيون عليه رژيم صهيونستي رااعلان عصر تازه ئي درجنوب لبنان توصيف كرده گفت : هدف ازاين نوع عمليات پايان دادن سلطه نظامي رژيم صهيونستي وآزادسازي مناطق اشغالي ميباشد .

هندی پوځ دمحصورو

هندي مقاماتو سره ديوه تړون اوتفاهم له مخي دسه شنبي په ورځ هغوي له جومات څخه ووتل اودجومات ترڅنګ يوي كلا ته يي پناه يوړه .

ريوټ وايي وروسته تردي چي هندي پوځيانو دري ورځي دغه كلاترمحاصري لاندي ونيوه پرون سهارپي پركلا بريدوكړ اوداوريلونكي پوډر ترپاشولو وروسته يي كلاته اور ورته وكړ چي په نتيجه كي يي دكلا اوسيدونكي اوپناه وړونكي مجاهدين ژوندي وسوځول .

رارسيدلي ريوټونه وايي ددي اورترلګيدو وروسته دكشميري مجاهدينو اوهندي پرغلګرپوځ ترمنځ وسله واله نښته پيل شوه ، هندي پوځيانو پداسي حال كي چي په توله سيمه كي يي په ګرځيدو راګرځيدوبنديزلګولي و دحضرت بل لوري ته تولي تلونكي لاري يي بندي كړي وي. په پاكستان كي ميشته دكشمير دآزادي غوښتونكي جبهي يوه مشرامان الله خان ويلي دي چي دهندي پوځ داعمل يوظالمانه او وحشيانه عمل دي .

همدارنګه په يوه بل ريوټ كي ويل شوي چي په پاكستان كي ددي اورلګيدني دخبر په خپريدوسره په سل هاوو تنوپاكستاني مسلمانانو پداسي حال كي چي سخت په قهروو په اسلام آباد كي دهند دسفارت په مخ كي مظاهره وكړه .

ريوټ وايي كله چي مظاهره كوونكوغوښتل چي دهند په سفارت ديوبرو حمله وكړي نوداسلام آبادپوليسو هغوي په لرګيووهل .

بل خوا دحزب اسلامي افغانستان دارشاداوفرهنګ رئيس اودحزب رسمي وياند استادقريب الرحمن د«سعيد» دهندي پوځيانو ددغه وحشيانه عمل په غندلو سره له مظلومو كشميري مسلمانانو سره دافغانستان دولس اومجاهدينو ملاتړاوغم شريكي يوځل بيا اعلان كړه .

استاد قريب الرحمن «سعيد» پيغام شپه شهادت ته وويل : موني دهندي پوځيانو له خوا دكشميري ولس عامه وژنه په كلكه محكوموو، اوهغه دانسانيت اوشريعت پرخلاف يو ظالمانه اقدام ګڼو .

داوهغه چاخلاف ظالمانه اقدام دي چي دخپلي آزادي، ايمان او عقيدي لپاره جنګيږي .

استادسعيد زياته كړه : دكليو اوكورونو سوځول ديشري كرامت اوبنيوالو انساني حقوقو څخه سكاره سرغړونه ده . او دا يول سرغړوني اوتيري چي په خومره سختو الفاظو محكوم شي بيا هم كم دي .

نوموړي څرګنده كړه : موئږ پدي نظريو چي دكشميرستونزه بايد دكشميردخلكو درايو په نظركي نيولو سره حل شي، هغوي ته بايد حق وركړل شي چي دخپل سرنوشت دټاكني په اړه په خپله تصميم ونيسي . هند بايد دمظلوم كشميري ولس حق ترپښولاندي نكړي .

استاد سعيدوويل : زموئږ خواخوږي په بشپړه توګه كشميري مظلوم ولس سره ده ، اودهغوي په هرغم اودردكي ورسره شريك يو . او دهغوي دغه غميزه په بشپړه توګه احساسوو .

دحزب وياند په پاي كي زياته كړه : موني دملګرومللتوله سازمان اودبشردحقوقو دنړيوالوموسسو څخه غواړو چي دهند پرحكومت فشارراووړي ترڅو دكشميري مسلمانانو له عامه وژني څخه لاس واخلي، ظلم او بربريت ته خاتمه وركړاي شي .او دكشمير ستونزه دملګرومللتو سازمان دپريكړو مطابق حل اوفصل كړي

پاكستان افزايش تماسها با كابل

ازاسلام آباد معذرت بخواهد . شرط دوم اين بودكه خسارات وارده برسفارت خانه ياد شده را اداره كابل جبران نمايد . چندي قبل وزارت خارجه' پاكستان اظهارداشت كه اعتذارنامه‌اي ازجانب حكومت استاد رباني دريافت نموده است ولي راديوي كابل ارسال هرگونه اعتذارنامه اي ازجانب اداره' كابل به پاكستان را ردكرد .

پروفيسور سياف نماينده استاد رباني درجريان مذاكراتي كه چندي قبل درتورخم برگزارشد، به جنرال هاي بلند پايه اداره' استخبارات پاكستان (اي ، اس ، آي) گفته بودكه اداره' كابل خسارات وارده برسفارتخانه' پاكستان راتلافي مينمايد . راسلام آباد تاكنون منتظر آن است .

سياستگذاران سنتي پاكستان ازناحيه زمينه هاي متغيروقايع درافغانستان نگران اند چون ايران،روسيه وهند به اتحاد پاليسي ها طوري نفوذ شان را وسعت مي بخشندكه باسياست پاكستان درقبال افغانستان توافق وسازگاري ندارد . مداخله' هند درحاليكه هيچگونه رولي درداخل افغانستان ندارد ،براي پاكستان خيلي نگران كننده است .

بنابر همين علت پاليسي سازان پاكستاني ميكوشندكه آنها توسعه چنين تماس ها ميان كابل واسلام آباد راتوصيه وسفارش مينمايند وزمينه را طوري مساعد سازندكه حضور آنها دربخش هاي ازافغانستان كه احساسات ضدپاكستاني روبه افزايش است احساس شود كه اين دسته تصميم گيرنده ميگويند درمنطقه اي پاليسي درسطح پائين باقي ميماند سودمند و ثابت نشده درحاليكه اكنون همه چيزدرحالت ركود قرارداشته ومتوقف است .

براساس اعتراف وزارت خارجه پاكستان ،اختلافات ميان تهران واسلام آباد باقي بوده بخصوص درين زمينه كه دوكشورچگونه پاليسي هايي رادر امراعاده صلح به افغانستان طرح وتعقيب مي كنند اين موضوع مسئله ديگري . اماسياستگذاران سفارش مي كنندكه از اقدامات تحريك آميز خودداري شود مذاكرات بيشتري درين زمينه صورت گيرد .

افسران بلندپايه پاكستان ميگويند مسايل ميان كابل و اسلام هيچگونه ربطي به اوضاع داخلي افغانستان ندارد . آنها مدعي اندكه برخي از شرايط قبلي پاكستان عملي شده وآن اينكه اداره كابل عذرخواهي نموده است بااينحال آنهادر مورد آينده خوشبين اند .

همچنان درمورد ايران افسران يادشده ميگويند كه سفراخير نجم الدين شيخ سكرتر وزارت خارجه پاكستان به تهران مفيد وسودمند بوده است .

يك تحليلگرمسايل سياسي ميگويد خود صدراعظم بينظيربوتو متوجه اين مسئله شود وبراي بهره برداري سياسي ازآن تلاش نمايد .

به قول وي بينظيربوتو مسلماً منتظر حل سياسي اوضاع بحران جاري خواهد بود وتضمين نمايد كه دردرازمدت به نفع هردوطرف است .

دراين زمينه مصلحت طالبان وجنبش ملي وهمچنان منافع خارجي را مدنظر قرارميدهد . وي ضمن حمايت ازاستقرار حكومت وسيع البنياد درافغانستان راه حل ملي را جستجو مينمايم

ماجاره يـي جزجنگ

نداريم ، راكت هايكه توسط طالبان فيرمي شود، اداره كابل آن را بيشترازحد تبليغ مي نمايد درحاليكه واقعيت چنين نيست .

وي راجع به مسدود ساختن مكاتب وادارات نسوان درمناطق تحت كنترول طالبان اظهارداشت كه اين موضوع درجلسه علماي طالبان كه هم اكنون درشهرقندهار جريان دارد، مورد بحث قرارگرفته ودرمورد فيصله به عمل خواهد آمد .

درعين حال ملاخيرالله يكتن ازنماينده گان طالبان درارابطه به روابط طالبان بااداره كابل گفت كه طالبان هيچگاهي حاضر به مذاكره بااداره كابل نبوده ونيستند .

ملاخيرالله افزود كه درموقف طالبان هيچ تغييري نيامده وتازمانيكه رباني ازقدرت كنار نرود ، جنگ عليه وي ادامه دارد .

قراريك خبرديگر، ملاملنگ نماينده گروه طالبان دراسلام اباد مي گويدكه نيروهاي اداره كابل درحملاتش برمناطق تحت كنترول طالبان از طيارات جنگي سو(۱۷) كه روسيه دراختيار كابل گذاشته استفاده مي كند .

نامه ده د، گفتگ ما خبرگزاري پاكستان گفته است كه قواي هوايي افغانستان صرفاً (۲۲) طياره جنگي ميگ دراختيار داشته ولي اكنون پيلوت هاي غيرماهرطيارات رابه پرواز مي آورند .

وزارت دفاع اداره كابل دراين اواخر اعلان كردكه به اثرحملات هوايي طيارات كابل بيش ازيكصد طالب كشته ويامجروح گرديدند اين درحاليست كه ملاملنگ ميگويدحملات هوايي اداره كابل هيچ تاثيري برروحيه طالبان ندارد .

مادكابل هيئتونو

كي دغوهيئتونو ته ويلي چي دپيغمبر عليه السلام دوينالو مخي هغه خلك چي ځان ته مشرټاكي نوكه ئي دامشري هغه چاته وسپارله چي په اصلاح كي ترهغه بل باكفايته اومستحق موجودو نوداسي خلكوچي ناأهله مشر ټاكلي دخداي (ج)، رسول (ص)، مسلمانانو اوامامانو سره ئي خيانت كړي دي .

مولوي خالص زياته كړه بله خبره چي دي هيئتونوته ئي كړي داوه چي مختلفو ولو جنګونه پيل كيږي خو دمسلمانانو ترمينځ دجنګ جواز نشته اوجنګونه دحل لارهم نه ده .

هغه وويل چي د كابل اداري هيئتونوته مي دايه ډاګه كړي چي قدرت هغه چاته وسپاري چي دروائو شخړو اوجنګونومخه سل په سلو كي اوياآتيا په سلوكي وتيولي شي .

مولوي خالص ويلي چي ددغوهيئتونوسره دليدنوپه ترڅ كي داسي ورته معلومه شوي چي دوي غواړي داسي حكومت مينځ ته راشي چي چوكي ئي دمقتدروډلواكونو ترمينځ وېشل شوي وي خودده په نظر داكار په حكومت كي انسجام نشي راوستلي او دېرو اختلافاتو راولاړيدو اوملت اوحكومت دواړه دبي اتفاقي په اوركي سوزي .

تشنج در

افغانستان نيز ياد آورشده است .

دراين مضمون آمده است عمده ترين اشتباهيكه درمذاكرات ژنيو بعدازسقوط شوروي هادرافغانستان به عمل آمد اين بود كه تحليلگران معتقد بودند اگردرافغانستان حكومتي شامل تمام جناح ها واقشار مختلف بميان نيايد ، هرج ومرج وخونريزي گريبانگير افغان ها خواهد شد واين امري بودكه علناً واقع شد .

داكترمونس احمر درمورد پاكستان وايران راجع به حالات كنوني افغانستان مي گويدكه مشي اسلام آباد وتهران برتفاهم دوكشورروي حل كلي مسئله افغانستان چرخ مي زند اماواقعيت اين است كه ايران وپاكستان دراين رابطه اختلاف نظر دارند وتاهنوز اين اختلافات كاملاً حل نشده است .

استادروابط بين المللي پوهنتون كراچي درمورد گروه طالبان اظهارداشت: اگراين گروه قدرت رادركابل بدست گيرد، موجب ازتندروي وافراط گرايي درمنطقه حكمفرماخواهدشد .

درروزنامه نيويارك تايز تذكريه عمل آمده كه حل بحران افغانستان ، محتاج بيك راه حل كوتاه مدت وآتش بس فوري بين جناح هاي افغان مي باشد وبايد اين كارتوسط كشورهاي ايران وپاكستان بطورموثر تطبيق گردد زيرا تشنج درافغانستان به نفع هيچ يك ازكشورهاي منطقه نمي باشد .

درروزنامه مذكور علاوه برنقش كشورهاي منطقه برنقش كنفرانس ممالك اسلامي نيز اشاره شده آمده است : اگر درافغانستان صلح برقرار نشود ،باعث بي ثباتي منطقه جنوب آسيا، جنوب غرب، جنوب شرق آسيا و آسياي مركزي خواهدشد.

دراين روزنامه برنقش امريكااشاره شده و تذكررفته است كه امريكاطوري كه دربوسنياوهايتي عمل نموده درافغانستان نيز نقش مثبت راايفاكرده مي تواند .

درسياست پاكستان

« هيرالدتريبون » گزارش ميدهد برخي ازمقامات پاكستاني ازجمله نصيرالله بابر وزير داخله پاكستان هم چنان ازطالبان حمايت مي كندامابعضي ديگرازجمله مقامات دفتر صدارت پاكستان بنيادگرايان رابه سبب سياست هاي افراطي شان درمورد زنان و اعمال بيرحمانه مقررات خودتقبيح مي كنند .

منبع به نقل از جان برز نويسنده اين مقاله مي گويد تاكنون پاكستان يگانه كشورهمسايه افغانستان بوده كه ازطالبان حمايت كرده ومي كند،سه همسايه ديگر افغانستان (ايران، روسيه وهند) ازحكومت مسلمان اما ميانه رو برهان الدين رباني حمايت نظامي ومالي كرده اند .

براساس همين گزارش هاحمايت ازطالبان براي بي نظيربوتو صدراعظم پاكستان كه ضمن درخواست كمك ازامريكا، دولت خودرا مخالف هرگونه اسلام بنيادگراواانمودكرده ، تاحدزيادي نيز خجالت آور است .

ازآن گذشته به نوشته (جان برز) چشم اندازروي كارآمدن حكومت طالبان درافغانستان كه ممكن است به تشكيل حكومت هاي خودمختار درمناطق مختلف آن كشور بيانجامد، زيادهم براي پاكستان خوش ايند نيست .

ضمناً خصومت پاكستان بادولت برهان الدين «رباني» ،فرمانده نظامي او احمدشاه «مسعود» عمدتً به اين خاطراست كه پاكستان نگران قدرت گرفتن حكومت تحت حمايت هندوروسيه دو دشمن سنتي پاكستان درافغانستان مي باشد .

نصيرالله بابر طي مصاحبه اي بسه ارتباط روشن ساختن حمايتش ازطالبان نشانه هاي واضح تبارزنداده اما مي گريدكه باطالبان دشمني نمي نمايد زيرا آنان كنترول چهارده ولايت افغانستان رابدست دارند .

ورور حكمتيار

قوماندان قلم ، قوماندان چمن ، حاجي بسم الله ، وكيل شاتو، معلم سيدګل ، قوماندان اصل الدين ، قوماندان څدران ،قوماندان عبدالله ، حاجي حسن خان « كروخيل » ، نورګل، قوماندان مجيد اوقوماندان ملنګ برخه درلود .

منبع وويل ددغي كتني په ترځ كي دحزب اسلامي افغانستان امير ورور حكمتيار دهيواد روانو حالاتو اواوضاع په هكله نوموړو قوماندانانوته مفصل معلومات وركړل ووروسته دغه قوماندانانو دخپلو مشكلاتوپه هكله دحزب اسلامي امير ته معلومات وركړل چي ورور حكمتيار دهغودستونزو اومشكلاتو دحل په اړوند مربوط مراجعوته لازم هدايات وركړل .

ادامه جنگ برتعداد

غيردولتي و آدارات سازمان ملل متحد درهوتل انتركانتيننتل پشاور اخيراً دايرشده وراجع به چگونگي كمك ودريافت شغل هاي مختلف به معيوبين ومعلولين افغان صحبت به عمل آمد .

دراين سيمينار رستم شاه «مهمند» ،كمشنر مهاجرين افغان گفت ازيكطرف تعداد معيوبين ومعلولين افزايش مي يابد وازطرف ديگر كمك هاي كشورهاي خارج به آنان خيلي كاهش يافته است .

درسيمينار مذكور مشاورتخنيكي پروژه معيوبين اداره انكشافي سازمان ملل متحد دوشيوه فراهم آوري تسهيلات براي معيوبين ، دوشيوه طبي و اجتماعي راپيشنهاد كرده گفت معيوبين ومعلولين نيازمند همكاري هاي خانواده ها، موسسات وادارات خيريه ملي وبين المللي مي باشند .

هم چنان ،درسيمينار تاكيدشدكه محيط زنده گي معيوبين بهترگردد وموسسات، قوماندانان، بزرگان ، نويسندگان وسايل ارتباط جمعي و سازمان هاي بين المللي مسئوليت هاي خودرا در برابر آنان ايفا نمايند .

دراين سيمينار تذكريه عمل آمد كه درحال حاضر ازهرشش افغان يك نفر به نوعي ازانحاء معيوب بوده و ادامه جنگ هابرتعداد آنان مي افزايد . هم چنان بيش ازچهل هزارنفر عضو يااعضاي بدن شان مصنوعي بوده وعده اي زيادي منتظر دريافت آن مي باشند .

درين سيمينار يـاد آوري شدكه خاتمه جنگ يگانه مانع اين فاجعه بشري درافغانستان مي باشد .

مداخله بيگانگان مانع استقرار

وي افزود : درداخل هم يك اندازه مشكلات وجود داردكه ازطريق مذاكره وگفتگو حل خواهندشد .

داكترعبدالرحمن كه ازطريق راديوي امريكا صحبت مي كرد پاكستان را متهم به دخالت درامورداخلي افغانستان نموده گفت كه اسلام آباد باكمك هاي تسليحاتي واقتصادي به طالبان مي خواهد مانع تأمين صلح وامنيت درافغانستان شود .

وزيرهوانوردي اداره كابل درارابطه به فرود آوردن طياره روسي توسط طالبان درقند هارگفت : بدست آوردن اسلحه ومهمات حق مسلم دولت اسلامي افغانستان است ، اخذ اسلحه درمقابل پول صورت گرفته ،اين امرطي قرارداد قانوني ميان دوكشور به عمل آمده است .

داكترعبدالرحمن طالبان را زيرانتقاد قرارداده خاطرنشان كردكه مخالفان حق بدست آوردن اسلحه ازخارج راندارند و اين حق دولت اسلامي مي باشد زيرا باكشورهاي خارج وجامعه بين المللي روابط قانوني دارد .

نامبرده راجع به مذاكرات ميان تنظيم هاي جهادي گفت : مذاكرات دولت اسلامي باحزب اسلامي ، مولوي «خالص» ، مولوي محمدنبي «محمدي» ، پيرگيلاني، وبرخي تنظيم هاي ديگرموفقانه ادامه دارد اما گروه طالبان تابحال حاضربه مصالحه نبوده وجنگ رايگانه راه حل مي دانند .

لطفاً ديگر دنبال نخود

صادقانه آرزومند اعاده، صلح در افغانستان هست. انتظار معقول از وى اينست كه ايشان از پروسه، جارى مذاكرات فى مابين حزب اسلامى به نمايندگى از شورايعالى هماهنگى و سران اداره، كابل حمايت بعمل آورده و اين پروسه را تقويت كند.

جناب مستيرى همين چندى قبل اعلام داشت كه طالبان سر جنگ داشته و براه حل سياسى راضى نميشوند. سپس، چند روز قبل مشاور ايشان يعنى داكتر صادق ابو نفيسه اعلام داشت كه محترم ملا ربانى آخند يكى از رهبران رديف اول جنبش طالبان ازوى خواسته است تا زمينه، ايجاد تفاهم بين طالبان و اداره، كابل را فراهم كند.

امير حزب اسلامى در ملاقات با داكتر ابونفيسه اعلام داشت كه طرح عاجل براى آغاز مذاكره جهت دستيابى به راه حلى سريع و فراگير ميتواند اجتماع رهبران گروههاى متحارب و درگير در خارج و ترجيحاً در داخل افغانستان باشد. برادر حكمت يار ابراز داشت كه درين جلسه، علاوه بر نمايندگان كشورهاى ايران، پاكستان و عربستان سعودى، نمايندگان سازمان كنفرانس اسلامى و سازمان ملل متحد بعنوان تضمين كنندگان معاهدات فى مابين رهبران، نيز ميتوانند شركت كنند.

انتظارميرود كه جناب مستيرى در سفرآينده اش به منطقه، بجاى دنبال نخود سياه رفتن، ازين طرح حمايت كند، و علاوه بر آن جنبش طالبان را نيز ترغيب كند كه بمنظور دستيابى براه حلى مسالمت آميز، گلشته از توافق با انعقاد جلسه، سران گروههاى متحارب و درگير، خود نيز درين جلسه شركت كنند.

اميد داريم كه جناب مستيرى و قبل از ايشان دست اندركاران اصلى سازمان ملل متحد، بدقت اين طرح را مورد بررسى قرار دهند، يعنى:

۱- انعقاد جلسه، رهبران گروههاى متحارب و درگير،

۲ – در جايى در خارج يا ترجيحاً در داخل كشور،

۳- با حضور نمايندگان كشورهاى ايران، پاكستان و عربستان سعودى،

٤- و نيز با حضور نمايندگان سازمان كنفرانس اسلامى و سازمان ملل متحد.

بايد له

جهادي مسئولينو اوقومي مشرانو دجمعي دلمانځه دادا كولو لپاره نوموړي جومات ته راغلي ؤ .

منبع زياته كړه حزب اسلامي افغانستان امير ورور حكمتيار دخپلي عالمانه وينا په ترځ كي دهيواد دروانو حالاتو په اړوند خبري وكړي، ريوټ وايي ورورحكمتيارلمونځ كونكوته توصيه وكړه ترڅو دصبراواستقامت نه كارواخلي او خپلي مبارزي ته په هيواد كي ديوه سوچه اسلامي حكومت ترټينګښت پوري ادامه وركړي .

چلنجونه او

بهيري ، دهرچاپه شونډوكي همدادعاده چي اله العلميتا موږته دنجات لاره په نصيب كړي، هرڅوك په بي صبري سره انتظار كوي چي كله به داتباه كن حالت تغيرومومي، كله بـه زمونږمشرانوته دحقيقت اوحق پسندي احساس نحمت وربه برخه شي چي دملت په غم اوتكليف پوه شي، كله به دالله پاك دامبارك آيت چي فرمائي مؤمنان په خپلوكي سره ورونه دي په زړونو كي ئي ځاي ونيسي اويوبل ته دروررولي ،مينې اومحبت نه ډكه غاړه يوبل ته وركړي او دواحد جسد په شان دهيواد دآبادي، امن عدالت اواسلامي حكومت دقيام لپاره هلي ځلي وكړي، ريښتيا چي دافغانستان مسلمان ملت لپاره به له هرڅه نـه زيات دخوشحالي اوشكرورځ هغه وي په كومه ورځ چي تول جهادي مشران قوماندانان، پوهان ،ليكوالان، علما اودقوم سپين ږيري په يوصف كي ولاړ اودوروي خوشالوونكي مسكا په فضا كي ووېني، مشران او ورسره اړوند اشخاص بايد دملت اصلي اوله آرمان ته ډكي غوښتني محسوسي كړي اوچي په هرقيمت وي ددوي نهايي آرمانونوته تحقق وركړي ، ځكه چي دسياسي مشرانو بقااوژوند دقوم اوولس دارادو اوغوښتنوسره تړلي دي، هغه څوك به پاتي چي دملت دارادو ترجماني كوي اوهغه څوك به دمحوي اوفنا په درياب كي ډوبيږي چي دملت پرخلاف ګام اوچتوي، پدي لړكي دافغانستان مسلمان ولس ته هم پكاردي چي خپل فردي او تولنيز مسئوليتونه اداكړي ، بوازي په وراويلا اوفريادباندي اكتفا ونكړي دامن دتأمين اودسولي داعادي لپاره بل چاته دانتظار سترګي ونه نيسي بلكي خپل عملي مسئوليت هم پدي لاره كي اداكړي ، تول ملت دي دامن جلوسونه اومارشونه وكړي دجنګونو اوجاه طلبي په خلاف دي خپله كركه ښكاره كړي، وسله وال عناصردي هم پخپلو مشرانو فشاروته وړواچوي چي داسلام اوهيواد دګټوپه خاطر دمعقوليت اوحقيقت لاره ونيسي، كه دزړه له كومي اواخلاص سره دافغانستان تول مسلمان ولس بلاناغه هره ورځ دامن په نارو قضا ولړزوي اوله هري سيمي اوګوټونو څخه دامن اوالله اكبرملكوتي چغي پورته شي بوازي اوبوازي له الله (ج) اوهغه درسول (ص) اواسلام له دين سره خپل ځانونه وتړي نودځه شك پرته به افغانستان دامن زانګوګرځي ، دامن راز بوازي په همدي كي مضمردي چي دافغانستان تول مسلمان ولس بلا تخصيصه خپل ايماني مسئوليت اداكړي داسلام ددين داعلا اواسلامي حكومت دقيام لپاره خپل ځانونه وقف كړي ځكه چي امن قرباني غواړي اوبي له قرباني نـه هيڅاهم امن ندي موندلي بوازي پـه هيلو او دعاګانوامن غوښتل دليونيانو كار دي، كـه داسي كيداي نـو محمدصلي الله عليه وسلم اونوروپيغمبرانو به بوازي په دعااكتفاكړي واي نه به يي دظلم په خلاف آوازپورته كړي و اونه به ئي، فرعون ، نمرود، ابوجهل اونوروخلكوته دتذكيرتصحيت اوبالاخره جهاد ته څه ضرورت پيدا شوي و الله پاك دچاحالت نه بدلوي ترڅوچي پخپله دخپل حالت دبدلولولپاره ملاونه تړي ، كُلُكُم رَاعٍ وَكُلُكُم مَسْئولٌ عن رَعِيَتِهِ .

دبنگله ديش

وروسته ترهغي چي پخواني صدراعظمي ميرمن خالده ضيا دتيركال دانتخاباتو په لړكي خپل ګوند بوازيني بريالي ګوندوباله ، د حكومت دمخالفينو له خوا ددي حكومت پرضد داعتصابونو اومظاهرولړي دوام وموند .

ريوټ وايي دتيرو دريواونيو په ترځ كي چي دخالده ضياء دمخالفينو له خوا دحكومت په مخالفت كوم اعتصاب په لاره اچول شوي وو، په تول ملك كي دژوند چاري معطلي وي .

دحكومت مخالفو ګوندونوچي په راس كي ئي ميرمن شيخ حسينه واجد قرارلري په پرله پسي ډول له حكومت ته داستعفي غوښتنه كوله .

دبنګلديش پخواني صدراعظم ميرمن خالده ضياء پرون په ډاكه كي دخلكويوي اجتماع ته وويل، دوي اوس هم بريالي دي ځكه دوي وكولاي شول دمخالفينو دټولو اعتراضو سره سره په پارلمان كي ترزنګيدو وراندي دموقت حكومت دجوړيدو لايحه تصويب كړي . كه څه هم مخالف ګوند له هغي سره موافق نه وو .

خالده ضياء څرګنده كړي چي دهغي ګوند له همدي اوس نه درانلونكوانتخاباتو لپاره خپل كمپاين پيل كوي همدارنګه راپوروته وايي چي،قاضي محمد حبيب الرحمن په مشري به موقت حكومت ډير ژرلوړه پرځاي كړي .

جلا وطنه

شي ، څوك چي دګيډي مزدوري كوي هغه هيڅكله هم دبادار دبي نشي كيدي ځكه ، دګوري په بادولو دچاخوله ته خوږيږي .

دكاغذ په كښتي سيل به كړي تركومه داكښتي بـه دي سرګي كاندي غرقابه داستړي ستړي خيال مي په داتروه تروه شپه كي بياڅه كړي دكوم قاتل په لوري ور روان شو